

de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs Commissie Wetsvoorstellen

Aan de Vaste commissie voor Financiën van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
T.a.v. de heer S. Weeber
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Amsterdam, 15 mei 2020

Betreft: NOB-commentaar wetsvoorstel Verzamelspoedwet COVID-19 (35457)

Geachte leden van de Commissie,

De Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (hierna: de Orde) heeft met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel Verzamelspoedwet COVID-19 (hierna: het Wetsvoorstel). De Orde heeft het Wetsvoorstel beoordeeld voor wat betreft de wijzigingen in verband met het tijdelijk verlagen van de belasting- en invorderingsrente, artikelen 3, 4, 5 en 7 en artikel 8 lid 1 van het Wetsvoorstel.

1. Inleiding

Voor zover de Orde het Wetsvoorstel heeft beoordeeld betreft het gedeeltelijk een wettelijke vastlegging van tegemoetkomingen die reeds in het Besluit noodmaatregelen coronacrisis (laatstelijk: Besluit van 6 mei 2020, nr. 2020-9594, Stcrt. 2020, 26066) voorkomen en gedeeltelijk nieuwe maatregelen. De nieuwe maatregelen omvatten ook niet-begunstigende maatregelen.

Volgens de Memorie van Toelichting zijn de niet-begunstigende maatregelen gemotiveerd met een verwijzing naar uitvoeringstechnische beperkingen. Ondanks dat de Orde begrijpt dat het bijzondere tijden zijn, die om bijzondere maatregelen vragen, is de Orde in algemene zin kritisch om niet-begunstigende maatregelen enkel te motiveren vanuit uitvoeringstechnische beperkingen.

De Commissie Wetsvoorstellen van de NOB reageert gevraagd en ongevraagd op fiscaal relevante (wets)voorstellen (en het voortraject daarvan) vanuit de expertise van haar leden. Belangrijke toetsstenen zijn rechtszekerheid (waaronder terugwerkende kracht), verenigbaarheid met het recht, uitvoerbaarheid, effectiviteit en efficiency, regeldruk en gevolgen voor het investeringsklimaat. 1

2. Duidelijkheid en eenvoud

De Orde begrijpt dat er vanuit de overheid een wens bestaat om flexibel te kunnen zijn in de tijd waarin wij ons nu bevinden. Desalniettemin wil de Orde voorop stellen dat belastingplichtigen in deze -onzekere- tijden vooral gebaat zijn bij duidelijkheid. De verschillende tijdvakken voor aanpassing van de belastingrente en invorderingsrente geven een diffuus beeld en maken het moeilijk voor belastingplichtigen om een weloverwogen beslissing te nemen. De Orde gaat hieronder in meer detail op in, waarbij gelijktijdig ook andere aandachtspunten van het Wetsvoorstel worden besproken.

De Orde wil bij deze dan ook vooral aanbevelen om bij dit Wetsvoorstel (ondanks dat dit voor een beperkte periode zal gelden) een eenvoudig en overzichtelijk systeem voor de belastingrente, invorderingsrente en betalingskorting neer te zetten. In de optiek van de Orde zou dit kunnen door vooralsnog voor een periode met een vaste einddatum (eventueel te verlengen bij Algemene Maatregel van Bestuur) de percentages voor de belastingrente en te betalen invorderingsrente vast te zetten op 0,01. Om belastingplichtigen duidelijkheid te geven voor de komende tijd zou deze (voorlopige) einddatum bijvoorbeeld 31 oktober 2020 of zelfs 31 december 2020 kunnen zijn. Ook het permanent verlagen van de belastingrente en de te betalen invorderingsrente naar het huidige lage renteniveau van 0,01% kan de gewenste duidelijkheid brengen.

2.1 Duur van de verlaging van de rentepercentages

In de Memorie van Toelichting (blz. 7 en blz. 8) is opgenomen dat het uitgangspunt de verlaging van de rentepercentages, zowel voor de belastingrente als voor de invorderingsrente, voor 3 maanden van kracht blijft vanaf inwerkingtreding van de verlaging. Dit betekent voor de belastingrente dat de verlaging geldt tot 1 september 2020, met uitzondering voor de inkomstenbelasting waarvoor de verlaging tot 1 oktober 2020 geldt. Uit de wetsystematiek volgt dan dat voor voorlopige aanslagen vennootschapsbelasting 2019 uiterlijk 24 mei 2020 een verzoek om oplegging van een voorlopige aanslag (of een herzieningsverzoek als er al een voorlopige aanslag is opgelegd) ingediend moet worden, wanneer blijkt dat toch sprake is van meer winst in 2019 (bijvoorbeeld door nieuw inzicht in de mate waarin een Coronareserve kan worden gevormd), wil de belastingplichtige voorkomen dat er over een bepaalde periode minimaal 8% belastingrente verschuldigd is. Voor de inkomstenbelasting geldt dat dergelijke verzoeken uiterlijk 23 juni 2020 ingediend moeten worden om te voorkomen dat over een bepaalde periode minimaal 4% belastingrente verschuldigd wordt. Aangezien belastingplichtigen nog onzeker zijn en voorlopig nog in onzekerheid zullen blijven over belastbare winst of belastbaar inkomen en/of hoogte van het verlies in 2020 (van belang voor de Coronareserve), zou het in de ogen van de Orde passend zijn om nu al duidelijk te maken dat de verlaging van de belastingrentepercentages in ieder geval gelden voor aanslagen vennootschapsbelasting en inkomstenbelasting tot en met 31 december 2020. In plaats van een

tijdelijke verlaging zou een definitieve verlaging volgens de Orde ook tot de mogelijkheden behoren.

Ten aanzien van de invorderingsrente is het voor de Orde sowieso niet helemaal duidelijk tot wanneer de verlaging van het percentage geldt. Moet de verlaging van 3 maanden voor de invorderingsrente berekend worden vanaf 23 maart 2020 waarbij de verlaging alsdan geldt tot 23 juni 2020? Zo ja, dan kan dit erin resulteren dat voor een belastingplichtige die op 18 juni 2020 verzoekt om bijzonder uitstel van betaling, slechts 5 dagen een bijzonder uitstel van betaling heeft met invorderingsrente van 0,01% en de resterende 3 maanden met een invorderingsrente van minimaal 4% wordt geconfronteerd. Of moet de verlaging van 3 maanden voor de invorderingsrente berekend worden vanaf 1 juni 2020, omdat vanaf dat moment de verlaging wettelijk is bepaald? De Orde merkt hierbij op dat ook in deze situatie niet over de gehele periode van uitstel van betaling van 3 maanden het verlaagde invorderingsrentepercentage van 0,01 van toepassing zal zijn. Een belastingplichtige die op 18 juni 2020 verzoekt om bijzonder uitstel van betaling verkrijgt automatisch uitstel van betaling tot 18 september 2020. Als de verlaging van invorderingsrente geldt tot 1 september 2020 (als gerekend moet worden vanaf 1 juni 2020), wordt de belastingplichtige toch geconfronteerd met minimaal 4% invorderingsrente vanaf 1 september 2020 tot 18 september 2020. Dit kan ook nog tot na 18 september 2020 zijn (ervan uitgaande dat voor die 3 maanden aangesloten moet worden bij 1 juni 2020), als een belastingplichtige verzoekt om verlenging van het bijzonder uitstel van betaling. Als deze verlenging van bijzonder uitstel namelijk wordt verleend, geldt dit uitstel van betaling in beginsel voor onbepaalde tijd en wordt dit ingetrokken op het moment dat de COVID-19 situatie dit toelaat. Overigens verzoekt de Orde om verduidelijking omtrent het uiterlijke moment waarop een verzoek om verlenging van uitstel van betaling ontvangen moet zijn. Is dit voor het einde van de 3-maandsperiode waarvoor uitstel automatisch wordt verleend (dat zou bijvoorbeeld 18 september 2020 kunnen zijn) of moet dit verzoek ongeacht het begin van het uitstel van betaling vóór 19 juni 2020 worden gedaan?

Gezien doel en strekking van de verlaging van de invorderingsrente – de rente mag geen drempel opwerpen voor belastingschuldigen om gebruik te maken van deze regeling – kan dit in de ogen van de Orde niet de bedoeling zijn. Zoals eerder opgemerkt beveelt de Orde dan ook aan om de verlaging van het percentage van de (te betalen) invorderingsrente voor een langere periode in stand te houden.

2.2 Systematiek van artikel 3 en artikel 4

In artikel 3 van het wetsvoorstel zijn drie versies opgenomen van het artikel dat het percentage van de belastingrente regelt. In artikel 4, onderdeel B en C wordt met betrekking tot de invorderingsrente voor een andere systematiek gekozen. Het is de Orde niet duidelijk waarom met betrekking tot de belastingrente en de invorderingsrente niet (direct) voor dezelfde systematiek is gekozen.

Ook is het de Orde niet duidelijk waarom met inwerkingtreding van artikel 3, onderdeel C, wordt afgeweken van de systematiek zoals die thans geldt op grond waarvan het rentepercentage bij wet wordt vastgesteld. Wat is de reden dat de systematiek om de hoogte van het rentepercentage vast te stellen nu wordt gewijzigd (vaststelling bij Algemene maatregel van bestuur)? Heeft dat iets met de coronacrisis te maken of staat dat daar geheel los van?

Een systeem waarin een wettelijke begindatum en vaste einddatum (zoals voorgesteld in de aanhef van hoofdstuk 2 van deze brief) voor de rentepercentages wordt vastgelegd kan de systematiek voor de invorderingsrente en belastingrente worden gestroomlijnd en kan in de optiek van de Orde een complex systeem zoals nu in artikel 3 is opgenomen worden voorkomen.

2.3 Algemene maatregel van bestuur

Zowel in artikel 3, onderdeel C als in artikel 4, onderdeel B van het wetsvoorstel is bepaald dat het rentepercentage bij algemene maatregel van bestuur wordt vastgesteld. In de Memorie van Toelichting wordt opgemerkt dat artikel 4, onderdeel B ervoor zorgt dat voor de invorderingsrente per 1 juni 2020 het rentepercentage vastgesteld kan worden op 0,01 en na 3 maanden na de verlaging het verlaagde rentepercentage weer verhoogd kan worden naar 4. Op pagina 6 en 7 van de Memorie van Toelichting wordt opgemerkt dat voor de belastingrente de onder het huidige regime geldende percentages van 4% en 8% worden hersteld na beëindiging van de tijdelijke verlaging van het rentepercentage voor de belastingrente. Hoewel de Orde begrijpt dat de maatregelen die het kabinet genomen heeft ter ondersteuning van het bedrijfsleven in de coronacrisis, merkt de Orde nadrukkelijk op het niet vanzelfsprekend te vinden dat de percentages van de belasting- en invorderingsrente weer ‘automatisch’ teruggaan naar 4% en 8%. In algemene zin stonden deze percentages vóór de bekendmaking van de coronamaatregelen al ver af van de geldende marktrente. Er is niet alleen sprake van een gezondheidscrisis, maar ook van een economische crisis en ook als de gezondheidscrisis voorbij is, zal de economische crisis (die van een ongekeerde omvang is) nog wel even voortduren. Het is in dit licht bezien allerminst vanzelfsprekend dat weer teruggekeerd wordt naar de ‘oude’ rentepercentages. De Orde doet een dringend beroep op het kabinet om de percentages van de belasting- en invorderingsrente na beëindiging van de coronamaatregelen meer in lijn te brengen met de realiteit. Voorlopig zou het niet onredelijk zijn – en door belastingplichtigen en -schuldigen als rechtvaardig ervaren worden – om het rentepercentage op 0,01 te houden. Overigens pleit de Orde ervoor om deze tijdelijke verlaging een eerste stap te laten zijn om te komen tot een meer rechtvaardige renteregeling. Zie in dit kader ook het recente pleidooi van prof. Koos Boer: <https://www.mr-online.nl/fiscale-corona-maatregelen-tijd-voor-herbezinning/>.

De Orde verzoekt om in ieder geval ervoor te zorgen dat het kabinet niet zonder medewerking van de Tweede Kamer het rentepercentage kan aanpassen. Dit zou bijvoorbeeld kunnen door in artikel 3, onderdeel C als in artikel 4, onderdeel B te bepalen dat de voorhang- of nahangprocedure van toepassing is.

3. Materiële terugwerkende kracht ter zake van betalingskorting

Het (verlaagde) rekenpercentage van de betalingskorting geldt mogelijk al voor aanslagen met een dagtekening vanaf 1 mei 2020. Op grond van artikel 27a Invorderingswet wordt voor de berekening van de betalingskorting namelijk aangesloten bij het invorderingsrentepercentage op de vervaldag van de eerste betalingstermijn. Als het invorderingsrentepercentage met ingang van 1 juni 2020 wordt verlaagd, heeft dat dus effect op voorlopige aanslagen met een dagtekening vanaf 1 mei 2020, omdat op een voorlopige aanslag met een dagtekening van 1 mei 2020 de eerste betalingstermijn op 1 juni 2020 vervalt. Dit betekent een materiële terugwerkende kracht die verder gaat dan de (eventuele) formele terugwerkende kracht van het wetsvoorstel. De Orde verzoekt om aan de hand van voorbeelden nader toe te lichten hoe de verlaging van de invorderingsrente doorwerkt naar de betalingskorting in de diverse situaties.

4. Tot slot

Uiteraard is de Orde graag bereid het bovenstaande nader toe te lichten. Een afschrift van deze brief is heden verzonden aan de staatssecretaris van Financiën.

Hoogachtend,
de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs

drs. R.A. van der Jagt
voorzitter Commissie Wetsvoorstellen